

ας μην περιμένουν οι γυναίκες

για την 8η Μάρτη και τις έμφυλες διεκδικήσεις, Μάρτιος, 2020

Στις 8 Μάρτη του 1857, στη Νέα Υόρκη οι εργάτριες υφαντουργίας συμμετέχουν στην πρώτη ιστορικά καταγεγραμμένη **απεργία γυναικών**, η οποία γνωρίζει άγρια καταστολή.

Το 1908, πραγματοποιείται άλλη μια πορεία στη Ν. Υόρκη, όπου γυναίκες απαιτούν **λιγότερες ώρες δουλειάς, καλύτερους μισθούς και δικαίωμα ψήφου**.

Από το 1909 μέχρι και το 1917, μια σειρά από θεσμικούς φορείς και κράτη αναγνωρίζουν την 8η Μάρτη (ή την τελευταία Κυριακή του Φλεβάρη σύμφωνα με το Γρηγοριανό ημερολόγιο) ως Παγκόσμια Ημέρα Γυναικών, προτάσσοντας τις διεκδικήσεις των γυναικών όπως αυτές εκφράζονταν στις διαδηλώσεις της εποχής εκείνης, στις χώρες της Ευρώπης και της Β. Αμερικής και αφορούσαν κυρίως το δικαίωμα ψήφου και τις συνθήκες εργασίας. Η συνέχιση των διεκδικήσεων αυτών γύρω από την επέτειο της 8ης Μάρτη, χάνεται μέσα στα χρόνια. **Παρατηρούμε ότι πολλά αιτήματα ενσωματώνονται θεσμικά και διαστρεβλώνονται καταλήγοντας σε γιορτές καρικατούρες, που καμία σχέση δεν έχουν με τις ταξικές διεκδικήσεις του τότε και του σήμερα** (το 1975 τα Ηνωμένα Έθνη υιοθέτησαν την ημερομηνία αυτή ως Παγκόσμια Ημέρα της Γυναίκας).

Ποια είναι αυτή η γυναίκα όμως;

Είναι η γυναίκα μέσα μας και η γυναίκα δίπλα μας, με τους χίλιους ρόλους, που υφίσταται την εργασιακή εκμετάλλευση, είναι η μετανάστρια, η άνεργη, η χοντρή και η αδύνατη, η μαύρη, η λεσβία, η γυναίκα καριέρας, η ψυχικά άρρωστη, η τρανς, η μητέρα, η κόρη και η γεροντοκόρη. Τα μόνα κοινά χαρακτηριστικά σε όλες τις γυναίκες ανεξαρτήτως τάξης, φυλής ή κοινωνικής κατάστασης, είναι τα "θηλυκά" στοιχεία που τους έχουν κοινωνικά αποδοθεί, και που εξ ορισμού χαρακτηρίζονται ως κάτι αδύναμο, υποδεέστερο, που χρήζει προστασίας, ελέγχου και κυριαρχίας. Στις πατριαρχικές κοινωνίες, όπως αυτή που ζούμε, με τον ίδιο τρόπο χαρακτηρίζεται και οποιοσδήποτε* φέρει αυτά τα "θηλυκά" στοιχεία.

Σε αυτόν λοιπόν τον εξουσιαστικό, πατριαρχικό και καπιταλιστικό κόσμο έχουμε πληθώρα παραδειγμάτων από: άμισθες μητέρες, μη ισότιμες σχέσεις, γυναίκες μετανάστριες που βιώνουν καθημερινή βία, κακοποιήσεις γυναικών από την οικογένειά τους, επιβεβλημένους γάμους, πατεράδες που σκοτώνουν την κόρη τους, συζύγους που δολοφονούν τη γυναίκα τους, γονείς που βιάζουν τα παιδιά τους, θηλυκότητες που παρενοχλούνται στα μέσα μεταφοράς, στη δουλειά, στο δρόμο, στα μπαρ, ομοφυλοφίλους που ξυλοκοπούνται, γυναίκες που αυτοκτονούν γιατί βιάστηκαν, τρανς** άτομα που περιθωριοποιούνται και άντρες που πασχίζουν να διαφυλάξουν την αρρενωπότητα και την κοινωνική κυριαρχία τους.

Η **ανισότητα** που προκύπτει από τα παραπάνω εκφράζεται **στον εργασιακό χώρο** με καταφανή τρόπο. Ακόμα και σήμερα, οι μισθοί δεν είναι πάντοτε ίσοι για άντρες και γυναίκες. Οι εργαζόμενοι διαιρούνται, εκτός των άλλων, σε γυναίκες και άντρες με αποτέλεσμα να αποδυναμώνονται οι εργασιακές τους διεκδικήσεις. Επαγγέλματα που έχουν να κάνουν με τη φροντίδα ανθρώπων, τις "βρώμικες δουλειές" (λάντζα, καθαριότητες κλπ) ή βασίζονται στο πρότυπο της εξωτερικής εμφάνισης -όπως αυτό καθορίζεται από τον κυρίαρχο λόγο, κλπ. θεωρούνται κατεξοχήν γυναικεία. Τα φορεμένα "θηλυκά" χαρακτηριστικά που μπορούν να αποφέρουν κέρδος (εμφάνιση, λαγνεία, υποτακτικότητα, συγκαταβατικότητα κλπ.) πλασάρονται προς κατανάλωση. Αντιθέτως, ό,τι δεν αποφέρει κέρδος (εγκυμοσύνη, μητρότητα κλπ.) περιθωριοποιείται και αποτελεί πεδίο ανισότητας.

* οποιοσδήποτε = οποιοδήποτε, δηλαδή οποιοδήποτε άτομο ανεξαρτήτως βιολογικού φύλου, όπως και αν αυτοπροσδιορίζεται. Η ίδια φιλοσοφία ισχύει και στο υπόλοιπο κείμενο. Σε όποια σημεία καταχρηστικά χρησιμοποιείται το αρσενικό γένος -το οποίο σε καμία περίπτωση δεν εκφράζει όλ@ μας- θα χρησιμοποιείται παρόλ' αυτά αντί του @ για να διευκολύνει την ανάγνωση.

Όταν δε, ένας άνθρωπος ανήκει σε παραπάνω από μία "μειονότητες", βιώνει και αντίστοιχες ανισότητες και καταπίεσεις στο πεδίο εργασίας και όχι μόνο. Χαρακτηριστικές είναι οι περιπτώσεις των μεταναστριών στη χώρα μας και οι συνθήκες εργασίας τους. Η καταπίεση αυτή, στον εργασιακό χώρο μεταφράζεται σε χαμηλότερους μισθούς, ανύπαρκτα εργασιακά δικαιώματα, απολύσεις, σεξουαλικές παρενοχλήσεις, εργασιακή ανασφάλεια κλπ.

Το γυναικείο σώμα

Η **καταπίεση** ως μορφή ελέγχου, εκτός από το εργασιακό έχει ως πεδίο δράσης και το ίδιο το γυναικείο σώμα. Όπως αποτυπώνεται σε μια σειρά υποδείξεων, απαγορεύσεων και υπαγορεύσεων που αφορούν σε κοινωνικά στερεότυπα μέχρι και σε επιλογές ζωής, υπενθυμίζει διαρκώς ότι στην πατριαρχία η γυναικεία φύση είναι αιτία παραβιάσεων και θέτει φραγμό στην ανάγκη για αυτοδιάθεση του σώματος. Η κοινωνία περιορίζει την γυναίκα ως προς την έκφραση σεξουαλικότητας, την επιλογή των συντρόφων της, τον τρόπο ένδυσης και γενικότερα τον τρόπο που κινείται και δρα. Επιπλέον, σε κάθε παραβιαστική, σεξιστική ή ρατσιστική συμπεριφορά, μια γυναίκα, ή οποιοσδήποτε παρεκκλίνει από το προνομιούχο πρότυπο ανθρώπου (άντρας cis** λευκός) πρέπει να αποδείξει ότι δεν την προκάλεσε ή δεν την άξιζε (ή ότι δεν είναι ελέφαντας (!)).

Ο **έλεγχος** στο γυναικείο σώμα και συμπεριφορά και οι έμφυλες διακρίσεις συστηματικοποιούνται μέσα από θεσμούς και κοινωνικές δομές της δυτικής κοινωνίας. Στην ελληνική πραγματικότητα τα πρώτα χαρακτηριστικά δίνει η **οικογένεια**, που φροντίζει να αποδώσει συγκεκριμένους ρόλους στα μέλη της ανάλογα με το βιολογικό τους φύλο. Το **σχολείο** στη συνέχεια, ενισχύει αυτή τη διάκριση και προετοιμάζει τα άτομα για μια καθημερινότητα ωμής θεσμικής ή εξωθεσμικής βίας εις βάρος των "θυλικοτήτων", αλλά και όσων ανήκουν στον πάτο της κοινωνικής και ταξικής ιεραρχίας. Η **εκκλησία** φροντίζει ακόμα να μαθαίνει στα παιδιά μέσα από επίσημο μάθημα ιστορίες για κρίνους, "αμαρτωλές και βρώμικες" γυναίκες πειρασμούς, και ένα σωρό σουρεαλιστικές μπουρδες, για να δικαιολογήσει την "αντρική" - επίκτητη μέσα σε αυτή την κοινωνία - ανάγκη για επιβολή και κυριαρχία. Η κοινωνία ακόμα ανέχεται φωνές που αμφισβητούν το δικαίωμα αυτοδιάθεσης του γυναικείου σώματος, όπως στην περίπτωση του δικαιώματος στην έκτρωση για οποιοδήποτε λόγο. Η σύγχυση, η ενοχή και η αμφιβολία, είναι μερικά από τα συναισθήματα που καλούμαστε να αντιμετωπίζουμε καθημερινά από την αρχή μέχρι το τέλος της ζωής μας για τις επιλογές μας που δεν θεωρούνται κοινωνικά αποδεκτές.

Η Παγκόσμια Ημέρα της Γυναίκας, λοιπόν, δεν είναι για εμάς ταξικά και κοινωνικά ουδέτερη. Η επέτειος της πρώτης εκείνης απεργίας στη Νέα Υόρκη δεν είναι η μέρα που δεχόμαστε λουλούδια και σοκολάτες ως ασθενές ή ωραίο φύλο, ούτε η μέρα που διαχωρίζουμε τον εαυτό μας από τους άντρες. **Είναι μία μέρα, όπως κάθε μέρα, που δε μιλάμε για "γιορτή" αλλά για έμφυλη/ ταξική πάλη αγωνιζόμενοι για την ταξική ισότητα, ανεξαρτήτως φύλου και φυλής, για το συθέμελο γκρέμισμα της πατριαρχίας, του κράτους και του κεφαλαίου και για την οικοδόμηση της πραγματικής ισότητας όλων των (α)φύλων, της κοινωνικής αυτοδιάθεσης και της ελευθερίας.**

Μας είναι ξεκάθαρο ότι η ελευθερία ούτε χαρίζεται, ούτε παραχωρείται, αλλά κατακτιέται μέσα από τους ίδιους τους ατομικούς και συλλογικούς αγώνες και την καθημερινή αλληλεγγύη.

**ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΥΜΕ ΣΤΗ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗ ΤΗΝ ΚΥΡΙΑΚΗ 8 ΜΑΡΤΙΟΥ,
ΣΤΙΣ 12.00μ.μ., ΣΤΗΝ ΠΛ. ΑΓΟΡΑΣ**

**cis = η έμφυλη ταυτότητα ενός cisgender ατόμου συμβαδίζει με το βιολογικό του φύλο, δηλ. το φύλο που εκφράζει ταυτίζεται με το φύλο που του αποδίδεται κοινωνικά, σε αντίθεση με τα trans άτομα.